

**Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach**

ul. Plebiscytowa 19, 40-035 Katowice
tel.: (032) 60 32 200, fax: (032) 251 04 06
REGON: 271806983, NIP 954-22-39-831

Bieruń, dnia 18 maja 2015

PROTOKÓŁ NR 61 / 2015

Kontroli wykorzystania środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach przeprowadzonej w dniu 18 maja 2015 r. w Urzędzie Miejskim w Bieruniu.

1. Kontrolę z ramienia Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach przeprowadził:

2. Z ramienia kontrolowanej jednostki wyjaśnień udzielali:

3. Podstawa prawna kontroli:

Art. 400k ust. 1 pkt. 5 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 roku poz. 1232, z późniejszymi zmianami).

4. Przedmiot kontroli:

Realizacja umów:

- a) pożyczki (poza Programem KAWKA) nr **55/2013/6/OA/poe/P** z dnia 28.05.2013r. w sprawie przyznania środków WFOŚiGW w Katowicach w wysokości: **160.066,50zł**,
- b) dotacji (Program KAWKA) nr **34/2014/6/OA/poe/kw/B** z dnia 11.04.2014r. w sprawie przyznania środków NFOŚiGW w Warszawie w wysokości: **1.273.500,00zł**,
- c) pożyczki (Program KAWKA) nr **15/2014/6/OA/poe/kw/P** z dnia 11.04.2014r. w sprawie przyznania środków WFOŚiGW w Katowicach w wysokości: **990.500,00zł**,

na zadanie pn: „Program ograniczenia emisji na terenie Miasta Bierunia - etap IV”.

Do umowy pożyczki nr **55/2013/6/OA/poe/P** z dnia 28.05.2013r., zawarto **aneks nr 1** z dnia 11.04.2014r., dotyczący zmiany wynikającej z przekwalifikowania umowy pożyczki w umowy objęte programem KAWKA: dotacji 2014B0034 oraz pożyczki 2014P0015.

4.1. Wartość zadania:

- wg umowy: 3.105.000,00zł
- wykonanie na dzień kontroli: **3.178.532,66zł**

4.2. Realizacja zakresu rzeczowego zadania w odniesieniu do harmonogramu.

Wykonany zakres rzeczowy zadania jest zgodny z zestawieniem zadań zrealizowanych w ramach POE z dnia 03.07.2014r. oraz §4 przedmiotowych umów – szczegółowy opis w pkt. 6.1 i 7 niniejszego protokołu.

4.3. Stan formalno-prawny:

Na podstawie przedłożonych podczas kontroli oryginałów dokumentów (szczegóły w pkt. 7 niniejszego protokołu) oraz zgodnie z wyjaśnieniem Gminy, w odniesieniu do modernizacji kotłowni, polegających na zabudowie pieców opalanych paliwem stałym, zabudowie instalacji solarnej i fotowoltaicznej roboty te zostały zrealizowane bez konieczności uzyskania pozwolenia na budowę.

Natomiast dla modernizacji kotłowni, polegających na zabudowie pieców gazowych dla części Inwestorów (wymienionych w Zestawieniu zadań zrealizowanych w ramach POE z dnia 03.07.2014r.), uzyskano decyzje pozwolenia na budowę. W pozostałych przypadkach Pożyczkobiorca wyjaśnia, że nie zaistniała konieczność uzyskania pozwolenia na budowę, ponieważ w budynkach istniała instalacja gazowa. Wymianę kotłowni wykonano na podstawie zgłoszenia robót.

4.4. Terminy realizacji zadania:

- Wg umowy pożyczki: 15.03.2013r. – **30.06.2014r.**

4.5. Wykonawca:

- Przedstawiono umowę nr 153/U/OŚRL/2014 z dnia 03.03.2014r., spisana pomiędzy Gminą Bieruń a Bieruńską Fundacją Inicjatyw Gospodarczych z siedzibą: 43-155 Bieruń, ul. Turystyczna 1, w sprawie bieżącego pełnienia funkcji Operatora w zakresie realizacji Programu Ograniczenia Emisji na terenie Miasta Bierunia – Etap IV – część 2, przyjętego Uchwałą nr X/3/2012 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 28. 06.2012r. w sprawie przyjęcia Programu ograniczenia emisji na terenie miasta Bierunia – Etap IV. Umowę zawarto w terminie od 03.03.2014r. do 15.06.2014r., a wynagrodzenie ryczałtowe dla Operatora ustalono w kwocie 37.087,20zł brutto,
- Przedstawiono umowę nr 367/U/OŚRL/201 z dnia 30.07.2013r., spisana pomiędzy Gminą Bieruń a Bieruńską Fundacją Inicjatyw Gospodarczych z siedzibą: 43-155 Bieruń, ul. Turystyczna 1, w sprawie bieżącego pełnienia funkcji Operatora w zakresie realizacji Programu Ograniczenia Emisji na terenie Miasta Bierunia – Etap IV, przyjętego Uchwałą nr X/3/2012 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 28. 06.2012r. w sprawie przyjęcia Programu ograniczenia emisji na terenie miasta Bierunia – Etap IV. Umowę zawarto w terminie od 30.07.2013r. do 15.02.2014r., a wynagrodzenie ryczałtowe dla Operatora ustalono w kwocie 39.996,00zł brutto,
- Zgodnie z wyjaśnieniem Gminy, Wykonawcy robót budowlano - montażowych zgłaszali się do uczestniczenia w Programie przez cały czas jego trwania. Każdy właściciel

budynku, dokonywał samodzielnie wyboru wykonawcy, (spośród listy referencyjnej, dostępnej w Biurze Obsługi Programu, prowadzonego przez Operatora) który spełniał kryteria formalne i merytoryczne określone w załączniku nr 1 do Zarządzenia nr B.0050.216.2013 Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 18.09.2013r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Programu ograniczenia emisji na terenie Miasta Bierunia – Etap IV.

Lp.	Źródła finansowania	Planowane wg umowy [brutto]	Wykonanie na dzień kontroli [brutto]
1	WFOŚiGW - umowa pożyczki nr 55/2013/6/OA/poe/P	160 066,50 zł	160 066,50 zł
2	NFOŚiGW - umowa dotacji nr 34/2014/6/OA/poe/kw/B	1 273 500,00 zł	1 007 947,84 zł
3	WFOŚiGW - umowa pożyczki nr 15/2014/6/OA/poe/kw/P	990 500,00 zł	967 821,30 zł
4	Środki Mieszkańców	680 133,50 zł	723 516,46 zł
5	Środki własne Gminy	800,00 zł	319 180,56 zł
	Razem:	3 105 000,00 zł	3 178 532,66 zł

4.7. Spis faktur zapłaconych ze środków WFOŚiGW i NFOŚiGW:

- a) Na podstawie przedłożonych przez Inwestorów podczas kontroli oryginałów faktur stwierdzono, że na części z nich dokonano korekty adnotacji o płatnościach na załącznikach do faktur.

W pozostałych przypadkach potwierdzono prawidłowość opisu odnoszącego się do źródeł finansowania ze środków Funduszu, jak również potwierdzono realizację płatności dla środków Funduszu. Szczegółowy opis w pkt. 7.

- b) Faktury płatne ze środków WFOŚiGW i NFOŚiGW potwierdzające przeprowadzenie kampanii edukacyjnej:

Lp.	Nr faktury	Data wystawienia faktury	Całkowita wartość faktury [brutto]	Data przelewu bankowego	Umowa pożyczki nr 15/2014/6/OA/poe/kw/P	Umowa dotacji nr 34/2014/6/OA/poe/kw/B
1	33/2014	30.06.2014	3 075,00 zł	24.07.2014	1 076,25 zł	1 383,75 zł
2	FVS/0043/11/2014	18.11.2014	11 000,00 zł	01.12.2014	3 850,00 zł	4 950,00 zł
3	FVS/0069/09/2014	24.09.2014	10 000,00 zł	07.10.2014	3 500,00 zł	4 500,00 zł
4	FVS/0010/06/2014	04.06.2014	9 000,00 zł	17.06.2014	3 150,00 zł	4 050,00 zł
				Razem:	11 576,25 zł	14 883,75 zł

5. Protokoły odbiorowe:

Zgodnie z dostarczonym „Zestawieniem zadań zrealizowanych w ramach POE” z dnia 03.07.2014r., protokoły odbioru końcowego i przekazania do użytkowania zostały spisane z Inwestorami w terminach do **12.06.2014r.**

5.1. Opinie i protokoły uczestników odbioru zgodnie z art. 54-59 Prawa Budowlanego:

Dla modernizacji kotłowni, polegających na zabudowie pieców gazowych dla części Inwestorów wymienionych w Zestawieniu zadań zrealizowanych w ramach POE z dnia 03.07.2014r., uzyskano decyzję pozwolenia na budowę oraz na ich podstawie dokonano zawiadomienia o zakończeniu budowy, zgodnie z art. 54 Prawa budowlanego.

W pozostałych przypadkach Gmina wyjaśnia, że nie zaistniała konieczność uzyskania pozwolenia na budowę, ponieważ w budynkach istniała instalacja gazowa. Wymianę kotłowni wykonano na podstawie zgłoszenia robót.

6. Uzyskane efekty ekologiczne.

a) Program KAWKA

Planowane: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do atmosfery o: PM 10 – 1.745,3 kg/a, PM 2,5 – 1.653,4 kg/a, SO₂ – 4.134 kg/a, NO_x – 563,8 kg/a, b-a-p – 1,2 kg/a, CO₂ – 397.858,7 kg/a, przy produkcji energii ze źródeł odnawialnych min. 904 GJ/a.

Planowany termin osiągnięcia efektu ekologicznego: **30.06.2014r.**

Rzeczywiste: zmniejszono emisję zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do atmosfery o: PM 10 – 1.745,3 kg/a, PM 2,5 – 1.653,4 kg/a, SO₂ – 4.134 kg/a, NO_x – 563,8 kg/a, b-a-p – 1,2 kg/a, CO₂ – 397.858,7 kg/a, przy produkcji energii ze źródeł odnawialnych min. 904 GJ/a.

Rzeczywisty termin osiągnięcia efektu ekologicznego: **12.06.2014r.**

b) Poza Programem KAWKA

Planowane: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych do atmosfery o: CO₂ – 30.887,6kg/a, przy produkcji energii ze źródeł odnawialnych min.136GJ/a.

Planowany termin osiągnięcia efektu ekologicznego: **30.06.2014r.**

Rzeczywiste: zmniejszono emisję zanieczyszczeń gazowych do atmosfery o: 30.887,6kg/a, przy produkcji energii ze źródeł odnawialnych min.136GJ/a.

Rzeczywisty termin osiągnięcia efektu ekologicznego: **12.06.2014r.**

Powyższy efekt rzeczowy i ekologiczny wraz z efektami wykazanymi w umowie nr 55/2013/6/OA/poe/P wraz z późniejszymi zmianami daje łączny efekt rzeczowy i ekologiczny zadania.

6.1. Efekty rzeczowe:

a) Program KAWKA

Planowane: w budynkach indywidualnych, zlokalizowanych na terenie Gminy Bieruń zaplanowano wykonanie prac polegających na:

- a) zlikwidowaniu źródeł ciepła opalanych paliwem stałym w 88 budynkach,
- b) zmodernizowaniu 88 źródeł ciepła,
- c) zakupie i montażu 113 instalacji solarnych,
- d) przeprowadzeniu kampanii edukacyjnej,
- e) utworzeniu baz danych pozwalających na inwentaryzację źródeł ciepła.

Planowany termin osiągnięcia efektu rzeczowego:

- dla punktów od a) do c) 30.06.2014r.
- dla punktów d) i e) 31.12.2014r.

Rzeczywiste: Na podstawie dostarczonego Zestawienia zadań zrealizowanych w ramach POE z dnia 03.07.2014r., rozliczenia końcowego z dnia 21.01.2015r., oraz na podstawie zweryfikowanych podczas kontroli dokumentów i przeprowadzeniu wizji w terenie dla wybranych losowo Inwestorów objętych Programem (szczegóły w pkt. 7 niniejszego protokołu), stwierdzono, że w indywidualnych obiektach mieszkalnych zlokalizowanych na terenie Gminy Bieruń wykonano prace, polegające na:

- a) zlikwidowaniu źródeł ciepła opalanych paliwem stałym w 88 budynkach,
- b) zmodernizowaniu 88 źródeł ciepła,
- c) zakupie i montażu 113 instalacji solarnych,
- d) przeprowadzeniu kampanii edukacyjnej,
- e) utworzeniu baz danych pozwalających na inwentaryzację źródeł ciepła.

Rzeczywisty termin osiągnięcia efektu rzeczowego:

- dla punktów od a) do c) 12.06.2014r.
- dla punktów d) i e) 23.12.2014r.

Powyższy efekt rzeczowy i ekologiczny wraz z efektami wykazanymi w umowach: nr 34/2014/6/OA/poe/kw/B oraz nr 15/2014/6/OA/poe/kw/P daje łączny efekt rzeczowy i ekologiczny zadania.

b) Poza Programem KAWKA

Planowane: w indywidualnych obiektach mieszkalnych zlokalizowanych na terenie Gminy Bieruń zaplanowano wykonanie prac, polegających na zabudowaniu 11 instalacji fotowoltaicznych.

Planowany termin osiągnięcia efektu ekologicznego: 30.06.2014r.

Rzeczywiste: Na podstawie dostarczonego rozliczenia końcowego z dnia 03.07.2014r., oraz na podstawie zweryfikowanych podczas kontroli dokumentów i przeprowadzeniu wizji w terenie dla wybranych losowo Inwestorów objętych Programem (szczegóły w pkt. 7 niniejszego protokołu), stwierdzono, że w indywidualnych obiektach mieszkalnych zlokalizowanych na terenie Gminy Bieruń wykonano prace, polegające na zabudowaniu 11 instalacji fotowoltaicznych.

Rzeczywisty termin osiągnięcia efektu ekologicznego: **12.06.2014r.**

7. Ustalenia prawidłowości realizacji umowy.

W poniższej tabeli dokonano zestawienia imiennego 10 wybranych losowo Inwestorów, dla których przeprowadzono wizje lokalną oraz zweryfikowano kompletność udostępnionej przez Gminę dokumentacji, co poza dokonaną korektą adnotacji (wynikającej z przekwalifikowania umowy pożyczki w umowy objęte programem KAWKA: dotacji 2014B0034 oraz pożyczki 2014P0015) dla części faktur płatnych ze środków WFOŚiGW i NFOŚiGW nt. źródeł finansowania, potwierdziło prawidłowość realizacji zadania wg wymogów umownych WFOŚiGW w Katowicach.

Lp.	Lp. wg Zestawienia zadań zrealizowanych w ramach POE	Adres	Wyszczególnienie zakresu rzeczowego
1	7		Zakup i montaż instalacji solarnej, wyposażonej w kolektory słoneczne
2	16		Zakup i montaż źródła ciepła wyposażonego w: kocioł opalany węglem
3	22		Zakup i montaż instalacji solarnej, wyposażonej w kolektory słoneczne
4	30		Zakup i montaż instalacji solarnej, wyposażonej w kolektory słoneczne
5	157		Zakup i montaż źródła ciepła wyposażonego w: kocioł opalany gazem
6	181		Zakup i montaż instalacji solarnej, wyposażonej w kolektory słoneczne
7	183		Zakup i montaż instalacji solarnej, wyposażonej w kolektory słoneczne
8	184		Zakup i montaż instalacji solarnej, wyposażonej w kolektory słoneczne
9	211		Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej
10	212		Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej

8. Załączniki do protokołu:

- Załącznik nr 1 - dokumentacja fotograficzna,

9. Uwagi:

- Podczas weryfikacji oryginałów faktur płatnych ze środków WFOŚiGW w Katowicach i NFOŚiGW w Warszawie stwierdzono, że dla części faktur dokonano korekty adnotacji nt. źródeł finansowania (wynikającego z przekwalifikowania umowy pożyczki w umowy objęte programem KAWKA: dotacji 2014B0034 oraz pożyczki 2014P0015), która została naniesiona na załączniki do faktur. Obowiązek opisu oryginałów faktur wynika z §12 ust. 3 ppt. b.2) przedmiotowych umów pożyczki i dotacji. Wobec powyższego, w terminie do **08.06.2015r.** Gmina dokona uzupełnienia stosownej adnotacji na oryginałach faktur płatnych ze środków WFOŚiGW i NFOŚiGW, oraz potwierdzi uzupełnienie opisu poprzez przedłożenie do wglądu oryginałów faktur do Biura Funduszu w terminie do dnia **08.06.2015r.,**
- Ponadto, podczas weryfikacji oryginałów faktur stwierdzono że faktura (płatna ze środków WFOŚiGW i NFOŚiGW) nr 6/6 z dnia 09.06.2014r., w kwocie 17.169,50zł brutto, wystawiona przez
jest nieopieczetowana ani nie jest podpisana przez wystawiającego. Gmina wyjaśni powyższą sprawę w terminie do **08.06.2015r.,**
- W związku z niewykorzystaniem pełnej kwoty pożyczki i dotacji, Gmina do dnia **01.06.2015r.** wystąpi do WFOŚiGW w Katowicach z wnioskiem dotyczącym zmiany harmonogramu wypłat i spłat,
- W przedłożonej umowie nr 10/2013/PONE z dnia 20.08.2013r. pomiędzy Operatorem Programu a Wykonawcą robót budowlano-montażowych,
stwierdzono, że zgodnie z §7 w/w umowy zakup źródła ciepła dokonywany będzie przez Operatora Programu, który następnie sprzeda Wykonawcy za kwotę niższą o 300,00zł netto od ceny katalogowej netto produktu.
W związku z ograniczeniem możliwości bezpośredniego zakupu źródła ciepła u Producenta przez Wykonawcę, Gmina do dnia **01.06.2015r.** złoży do Biura Funduszu wyjaśnienie powyższej sprawy.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach z czego jeden zatrzymuje jednostka kontrolowana.

Na tym protokół zakończono i podpisano bez zastrzeżeń.